



KLASA: 502-04/25-01/111

URBROJ: 338-01-06-03-25-02

Zagreb, 25. rujna 2025. godine

KOHOM

Koordinacija hrvatske obiteljske medicine

Izvršni odbor

(ured@kohom.hr)

PREDMET: Pravo na privremenu nesposobnost odnosno spriječenost za rad za vrijeme korištenja usluga veteranskih centara
- odgovor, daje se

Poštovani,

povodom Vašeg dopisa zaprimljenog u Direkciji Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (u daljnjem tekstu: HZZO), u vezi prava na naknadu plaće tijekom privremene nesposobnosti odnosno spriječenosti za rad (u daljnjem tekstu: PNR), kao jednog od prava na novčane naknade u vezi s korištenjem zdravstvene zaštite iz obveznoga zdravstvenog osiguranja osiguranika, tijekom korištenja usluga veteranskih centara, dajemo sljedeći odgovor.

Prema članku 46. stavcima 1. i 2. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju („Narodne novine“, broj 80/13., 137/13., 98/19., 33/23. i 105/25. – u daljnjem tekstu: ZOZO) **početak i dužinu trajanja PNR kao posljedice korištenja zdravstvene zaštite iz obveznoga zdravstvenog osiguranja odnosno drugih okolnosti utvrđuje izabrani doktor.**

Pritom, izabrani doktor utvrđuje dužinu trajanja PNR osiguranika **ovisno o vrsti bolesti koja utječe na PNR osiguranika u skladu s njegovim zdravstvenim stanjem i medicinskom indikacijom, odnosno ovisno o drugim razlozima privremene spriječenosti za rad utvrđene člankom 39. ZOZO-a.**

Zdravstvena zaštita iz obveznoga zdravstvenog osiguranja je pravo koje se koristi na teret sredstava HZZO-a, a isto obuhvaća zdravstvenu zaštitu utvrđenu člankom 18. ZOZO-a koji ujedno propisuje na koje način se ona osigurava i ostvaruje te pod kojim uvjetima.

Veteranski centar je javna ustanova za pružanje podrške i usluga braniteljsko-stradalničkoj populaciji kroz program boravka ili smještaja u skladu sa Zakonom o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji („Narodne novine“, broj 121/17., 98/19. i 84/21.), dok su potencijalni korisnici uz potonji određeni i Zakonom o civilnim stradalnicima iz Domovinskog rata („Narodne novine“, broj 84/21.) te Zakonom o pravima žrtava seksualnog nasilja za vrijeme oružane agresije na Republiku Hrvatsku u Domovinskom ratu („Narodne novine“, broj 64/15. i 98/19.). Osnivač veteranskog centra je

Republika Hrvatska, a u ime osnivača osnivačka prava obavlja Ministarstvo hrvatskih branitelja.

U veteranskom centru se na jednom mjestu osigurava provedba programa koji obuhvaćaju **rehabilitacijske, sportske i rekreacijske, kulturne i društvene aktivnosti** na kojima će gostovati predavači iz različitih područja i umjetnici, duhovnu obnovu, suradnju s udrugama na pružanju izvaninstitucionalnih usluga, očuvanje i promicanje zdravog načina života, programe psihološkog osnaživanja i psihološke intervencije, kao i program čuvanja i promicanja vrijednosti Domovinskog rata, uključujući organizaciju edukacija, radionica i tečajeva, usluge sportske rekreacije i poduke, organiziranja sportskih natjecanja, organiziranje mobilnih timova za pružanje podrške i usluga braniteljsko-stradalničkoj populaciji te ostale popratne usluge i ostali oblici podrške i usluga braniteljsko-stradalničkoj populaciji.

Boravak u veteranskom centru, za koji se sredstva osiguravaju u državnom proračunu, korisnici ne ostvaruju temeljem uputnice izabranog doktora u skladu s propisima obveznoga zdravstvenog osiguranja, već se postupak za ostvarivanje prava na korištenje usluga centra, kroz program poludnevnog ili cjelodnevnog boravka, pokreće na pisanu zamolbu korisnika, a o istoj odlučuje stručno povjerenstvo za korisnike smještaja u veteranskom centru.

Znači, veteranski centri ne provode zdravstvenu zaštitu u skladu s propisima obveznoga zdravstvenog osiguranja, pa boravak u tim centrima nije osnova za utvrđivanje PNR osiguranika.

Da pojasnimo, s obzirom da se pravo na naknadu plaće priznaje u situaciji kada je osiguranik privremeno nesposoban odnosno spriječen za rad iz konkretnih, vrlo jasno i nedvosmisleno utvrđenih razloga (propisanih u članku 39. ZOZO-a), okolnost da li je kod pojedinog osiguranika nastupila privremena nesposobnost može utvrditi isključivo njegov izabrani doktor, ali u okviru propisanom ZOZO-om.

Prema članku 39. ZOZO-a pravo na naknadu plaće pripada osiguraniku u vezi s korištenjem zdravstvene zaštite iz obveznoga zdravstvenog osiguranja, odnosno drugih okolnosti utvrđenih ZOZO-om, ako je:

1. privremeno nesposoban za rad zbog bolesti ili ozljede, odnosno ako je radi liječenja ili medicinskih ispitivanja smješten u zdravstvenu ustanovu
2. privremeno spriječen obavljati rad zbog određenog liječenja ili medicinskog ispitivanja koje se ne može obaviti izvan radnog vremena osiguranika
3. izoliran kao kliconoša ili privremeno nesposoban za rad zbog transplantacije živog tkiva i organa u korist druge osigurane osobe HZZO-a
4. pratitelj osigurane osobe upućene na liječenje ili liječnički pregled ugovornom subjektu HZZO-a izvan mjesta prebivališta, odnosno boravišta osigurane osobe koja se upućuje
5. određen da njeguje oboljelog člana uže obitelji – dijete, supružnika i životnog partnera, uz uvjete propisane ZOZO-om
6. privremeno nesposoban za rad zbog bolesti i komplikacija u vezi s trudnoćom i porodom

7. privremeno spriječen za rad zbog korištenja roditeljnog dopusta i prava na rad u polovici punoga radnog vremena u skladu sa zakonom kojim se uređuju roditeljne i roditeljske potpore

8. privremeno nesposoban za rad zbog korištenja dopusta za slučaj smrti djeteta, mrtvorođenog djeteta ili smrti djeteta za vrijeme korištenja roditeljnog dopusta u skladu sa zakonom kojim se uređuju roditeljne i roditeljske potpore

9. privremeno nesposoban za rad zbog rane, ozljede ili bolesti koja je neposredna posljedica sudjelovanja u Domovinskom ratu

10. privremeno nesposoban za rad zbog priznate ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti

11. izoliran zbog pojave zaraze u njegovoj okolini.

Znači, ako izabrani doktor ocijeni da kod osiguranika postoji PNR iz jednog od prethodno navedenih razloga iz članka 39. ZOZO-a, osiguraniku će i utvrditi PNR temeljem koje će isti ostvariti pravo na naknadu plaće sukladno odredbama ZOZO-a.

Bilo koji drugi razlog koji priječi osiguranika da izvršava svoju obvezu rada (primjerice jer sudjeluje na sportskim natjecanjima, kulturnim predstavama ili edukacijama u veteranskom centru i dr.), a očito nije obuhvaćen situacijama opisanim u članku 39. ZOZO-a nije niti osnova za priznavanje prava na naknadu plaće tijekom PNR iz obveznoga zdravstvenog osiguranja.

Znači, boravak u veteranskom centru nipošto ne znači da je osiguranik ujedno i nesposoban za rad sukladno ZOZO-u. Međutim, ako se kod pojedinog osiguranika, neovisno ali istovremeno uz boravak u veteranskom centru utvrdi postojanje uzroka temeljem kojeg ZOZO određuje nastup PNR, takvom osiguraniku se ovisno o procjeni izabranog doktora može utvrditi da je privremeno nesposoban odnosno spriječen za rad.

Procjena da li postoje elementi sukladno ZOZO-u za utvrđivanje PNR, kao i dosad u isključivoj nadležnosti je izabranih doktora koji o istima odlučuju sukladno pravilima medicinske struke i ovisno o postojećoj medicinskoj indikaciji svakog pojedinog slučaja.

Da nedvosmisleno i jasno zaključimo, sam po sebi boravak u veteranskom centru nije razlog za utvrđivanje PNR. No, ako kod osiguranika postoje medicinske indikacije temeljem kojih izabrani doktor utvrđuje nastup PNR sukladno ZOZO-u, osiguranik može osnovom toga ostvariti pravo na naknadu plaće tijekom PNR neovisno o okolnosti da za to vrijeme boravi u veteranskom centru pod uvjetom da aktivnosti koje provodi u tom centru neće biti od utjecaja na njegovo liječenje koje bi se moglo protumačiti kao nepridržavanje uputa za liječenje (članak 53. stavak 1. točka 6. ZOZO-a). Također, upozoravamo da u slučaju da je osiguranik privremeno nesposoban odnosno spriječen za rad, a mijenja mjesto boravka, izabrani doktor je obavezan sukladno članku 21. stavku 3. točki 4. Pravilnika o uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznoga zdravstvenog osiguranja („Narodne novine“, broj 49/14., 51/14. - ispravak, 11/15., 17/15., 123/16. - ispravak, 129/17., 9/21., 90/22., 147/22., 156/22. - ispravak, 73/23. i 76/23. - ispravak) procijeniti tako nastalu situaciju i odobriti promjenu mjesta boravka za vrijeme PNR, ako bi ista povoljno utjecala na brže ozdravljenje i osposobljavanje osiguranika za rad.

Naime, ako osiguranik koji je privremeno nesposoban za rad bez suglasnosti izabranog doktora otputuje iz mjesta prebivališta odnosno boravišta, sukladno članku 53. stavku 1. točki 6. ZOZO-a, kao i u slučaju nepridržavanja uputa za liječenje, gubi pravo na

naknadu plaće što je izabrani doktor obvezan evidentirati u izvješću o privremenoj nesposobnosti odnosno spriječenosti za rad.

S poštovanjem,

Ravnatelj

Lucian Vukelić, dr. med. spec.



O tome obavijest:

PODRUČNI UREDI HZZO-a